

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Ул. Краљице Наталије бр. 28
БЕОГРАД

Жалилац: Шаровић Немања из Београда, [REDACTED]
кога заступа пуномоћник Милица Марић Крстић, адвокат из Београда, ул. Војводе Степе бр. 158/22, према пуномоћју у прилогу.

Жалилац, преко пуномоћника, а поводом текстова објављених у медију „БЛИЦ“, подноси следећу:

ЖАЛБУ
због повреде новинарског кодекса,

па предлаже да Комисија за жалбе Савета за штампу донесе одлуку којом се утврђује повреда новинарског кодекса.

Образложење

Дана 03.02.2023. године, у дигиталном издању медија „БЛИЦ“, објављен је текст чији је наслов „DOSIJE "EKSTREMISTI U SRBIJI, MADE BY PUTIN" Ko su Srbi koji žele nasilje zbog Kosova, ko su Rusi koji ih HUŠKAJU i otkud im stižu PARE ZA AKCIJE". Текст је објављен на интернет страници „www.blic.rs“.

Доказ: веза ка страници на којој је објављен текст: <https://www.blic.rs/vesti/politika/dosije-ekstremisti-u-srbiji-made-by-putin-ko-su-srbi-koji-zele-nasilje-zbog-kosova-ko/04jf9l4>

Дана 05.02.2023. године, у штампаном издању медија „БЛИЦ“, на насловној страни броја 9311, истакнут је следећи наслов: „МАЛИГНИ УТИЦАЈ МОСКВЕ У СРБИЈИ, КО ЗБОГ КОСОВА ХУШКА НА НЕМИРЕ, MADE BY PUTIN“ са кратким текстом: „Екстремне десничарске и неонацистичке организације настоје да злоупотребе тешку ситуацију Србије поводом Косова за изазивање нереда у Београду, а овакав сценарио највише одговара руском режиму!“. На другој и трећој страни истог броја, објављен је спорни текст са насловом „Малигни утицај Москве у Србији, Ко су Срби који желе насиље због Косова, а ко су Руси који их хушкају“.

Доказ: Насловна страна, 2. и 3. страница броја 9311 дневних новина медија „БЛИЦ“, које садрже спорни текст.

У наведеним текстовима објављене су неистините информације које се односе на Тужиоца.

Жалилац је, у складу са ЗЈИМ, преко пуномоћника, послао захтев за објављивање одговора, са одговором на спорне информације, поштом на адресу издавача медија дана 14.02.2023. године, као и маилом на адресу редакције дана 17.02.2023. године.

Доказ: копија маил-а и одговора упућених поштом са потврдом о пријему пошиљке и доказом о пријему.

Напомињемо да је на интернет страници „<https://www.blic.rs/vesti/politika/dosije-ekstremisti-u-srbiji-made-by-putin-ko-su-srbi-koji-zele-nasilje-zbog-kosova-ko/04jf9l4>“, на којој је објављен спорни текст, накнадно објављено „Реаговање“, додавањем одређених елемената траженог одговора испод спорног текста, али не и траженог одговора у целости, чиме ипак није испоштовано право на одговор Жалиоца, као ни релевантне одредбе ЗЈИМ које се односе управо на објављивање одговора.

Спорним текстом, Жалилац је неосновано представљен као „екстремиста“ који жели насиље, као „проруски активиста“ чије акције плаћа Москва, те као „од раније познати учесник нереда“ иза којих се такође тврди да стоји Москва. За Жалиоца се исто тако без икаквог доказа тврди да је сателит политике Кремља и да одржава свакодневне контакте са екстремно десничарским и неонацистичким организацијама у Србији.

Осим тога, у спорном тексту се наводи да је Жалилац председник „опскурног“ Покрета Љубав Вера Нада, што је чињенично нетачно, из разлога што је Тужилац заступник овог покрета, а вредности и циљеви које промовише су јасно дефинисани статутом Покрета, те свакако нема говора о некаквој „опскурности“, а још мање „екстремизму“. Текстом се такође имплицира и да је реч о „екстремно десничарском“ Покрету, односно „неонацистичкој организацији“, што очигледно представља неистину јер би у супротном био забрањен. Оваква врста информације се озбиљно одражава и на Жалиоца, имајући у виду његову функцију у предметном Покрету.

Спорни текст је објављен без икаквог доказа, те одговорном уреднику и новинару није могло остати непознато да су предметни наводи неосновани и неистинити. Они су, поводећи се искључиво сензационализмом и намером повећања читаности, упркос томе Жалиоца представили у негативном светлу, као што је напред наведено. У самом тексту се наводе анонимни извори, али будући да Жалилац ни једног тренутка није контактиран ради провере свих у тексту изнетих навода који се односе на њега, нити је наведен било који други извор информације, јасно је да су анонимним изворима новинари слепо веровали. Такође, ради се о очигледном покушају дискредитације једног од најпознатијих домаћих политичара, припадника „опозиције“, па је јасно да објављене информације имају и политичку позадину.

Против Жалиоца не постоји било каква пријава или други поступак у току, нити пресуда којом је оглашен кривим за било шта макар и слично ономе што се у тексту наводи, а нарочито не постоји за кривично дело против уставног уређења и безбедности Републике Србије. Па, будући да је у тексту означен као „од раније познати учесник нереда“ који је, заједно са својом „екстремистичком групом“, коју представља, учествовао у нередима и демонстрацијама које су резултирале упадом у Скупштину, а иза чега „стоји Москва“, Тужиоцу је повређена и претпоставка невиности.

Резултат свега је несавесно извештавање којим се повређују нека од основних људских права, али пре свега и одређене одредбе Кодекса, и то у делу који се односи на истинитост извештавања:

1. Обавеза је новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије;
2. Са новинарством неспојиви су објављивање неоснованих оптужби, клевета, гласина, као и измишљених писама или писама чији аутор није познат или његов идентитет није проверљив.

Затим у делу који се односи на одговорност новинара:

1. Новинар је, пре свега, одговоран својим читаоцима, слушаоцима и гледаоцима. Ту одговорност не сме да подреди интересима других, а посебно интересима издавача, владе и других државних органа. Новинар се мора супротставити свима који крше људска права или се залажу за било коју врсту дискриминације, говор мржње и подстицање насиља;
2. Новинар је дужан да поштује правило претпоставке невиности и не сме никога прогласити кривим до изрицања судске пресуде;
3. Новинар негује културу и етику јавне речи, поштује право на одговор, извињење и исправку и дужан је да благовремено објави одговарајућу исправку.

У делу који се односи на новинарску пажњу:

1. Новинар је обавезан да приступа послу са дужном професионалном пажњом.
2. Новинар не сме слепо да верује извору информација. Новинар мора да води рачуна о томе да извори информација често следе своје интересе или интересе друштвених група којима припадају и прилагођавају своје исказе тим интересима.

У делу који се односи на однос према извору информисања:

1. Новинар је дужан да поштује захтев извора информисања за анонимношћу. Измишљање анонимних извора је тежак прекршај стандарда професионалног поступања новинара.

Најзад у делу који се односи на поштовање приватности:

1. Новинар поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише. Право на приватност је сужено када је реч о јавним личностима, а посебно носиоцима јавних функција.

Сходно свему наведеном, Жалилац предлаже да се одлуком Комисије утврди повреда горе наведених одредби Кодекса.

У Београду, дана 01.03.2023. године

Пуномоћник,

М. Марин Крстин

АДВОКАТ
Милица Крстин Д. Марин
Војводе Степе 158/22